

Vilma Yli-Kerttula

LINNAVUOREN PALVELUKESKUKSEN
ESITEMATERIAALIPROJEKTI

Hoitotyön koulutusohjelma
Terveydenhoitotyön suuntautumisvaihtoehto
2012

LINNAVUOREN PALVELUKESKUKSEN ESITEMATERIAALIPROJEKTI

Yli-Kerttula, Vilma
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Hoitotyön koulutusohjelma
toukokuu 2012
Ohjaaja: Sirkka, Andrew
Sivumäärä: 27
Liitteitä: 4

Asiasanat: projekti, esitteet, Linnavuoren palvelukeskus, vanhuspalvelut

Tämän projektiluontoisen opinnäytetyön tarkoituksena oli tehdä ajantasaiset esitteet Linnavuoren palvelukeskukseen, joka on Raumalla sijaitseva perusterveydenhuollon palvelukoti vanhuksille. Esitteiden on tarkoitus antaa selkeästi oleellista tietoa palvelukeskuksen toiminnasta. Ne suunnattiin jaettavaksi kaikille Linnavuoren palvelukeskukseen kaukaa ja läheltä hoitoon tuleville asukkaille ja heidän läheisilleen. Esitteisiin koottiin tietoa palvelukeskuksessa asumisesta, hoidoista ja palveluista. Lisäksi esitteisiin laitettiin palvelukeskuksen yhteystiedot.

Opinnäytetyön teoriaosuudessa tarkasteltiin terveydenhuollon viestintää tiedon välittäjänä, esitteen ja kirjallisen materiaalin teossa huomioitavia asioita sekä vanhuspalveluja Suomessa ja Raumalla. Esitteen suunnittelussa ja tekovaiheessa sain useasti palautetta ja neuvoja Rauman vanhustyön palvelupäälliköltä sekä Linnavuoren palvelukeskuksen esimiehiltä.

Esitemateriaalin sisältöä kartoitettiin omaisille suunnatulla kyselyllä. Kyselyyn vastasi 14 omaista (N=14). Kyselystä esille nousivat omaisten toivomukset saada lisää tietoa muun muassa palvelukeskuksen arkirutiineista, yleisistä käytännöistä ja lääkärin kierroista.

Koska Linnavuoren palvelukeskuksen tehostetun palveluasumisen yksiköiden ja hoito-osaston käytännön toimintaperiaatteet poikkeavat toisistaan, tehtiin palvelukodeille ja hoito-osastolle omat sisällöltään hieman poikkeavat esitelehtiset. Esitteiden tavoitteena on olla kattavat, selkeät, helposti luettavat ja ymmärrettävät. Ne sisältävät esittelyä eri osastoista, niiden toimintatavoista ja hoitoperiaatteista. Esitevihkosten tavoitteena on myös pyrkiä lisäämään asukkaiden ja heidän läheistensä tietämystä, turvallisuuden tunnetta ja luottamusta hoitohenkilökuntaa sekä palvelukeskuksen toimintaa kohtaan.

A PROJECT OF MAKING BROCHURE MATERIAL TO LINNAVUORI SERVICE CENTRE

Yli-Kerttula, Vilma
Satakunnan ammattikorkeakoulu, Satakunta University of Applied Sciences
Degree Programme in nursing
May 2012
Supervisor: Sirkka, Andrew
Number of pages: 27
Appendices: 4

Keywords: project, brochures, Linnavuori Service Centre, geriatric services

The purpose of this thesis was to make up-to-date brochures for Linnavuori Service Centre. Centre is a primary health care Service Centre for the elderly. The purpose of these brochures is to give relevant information about the activities in the Centre. The target groups were the future residents and their relatives in Linnavuori Service Centre. The content of the brochures consisted of living in the Centre, treatment and other services. The contact information of the Centre was also added.

The theory section of the thesis consisted of the health care's communication as a messenger, the key points of making the brochure and literate material and health care services for the elderly both in Rauma and generally in Finland. During the process of preparing the brochures, a lot of feedback and advice was obtained from the service manager in geriatric services in Rauma and the supervisors of Linnavuori Service Centre.

The content of the brochures are based on a questionnaire targeted to the relatives of the current residents. Fourteen relatives answered the questionnaire (N=14). The questionnaire's key results were the relatives' wishes to get more information including daily routines, general practices and doctor's rounds in the Service Centre.

Due to the different working principals in intensive service care unit and care unit, two different brochures were made, one for each unit. The objective of the brochures is to be conclusive, clear, easy-to-read and comprehensive containing information about different units, their working ethics and principals. The objective of the brochures is also to increase the current residents' and their relatives' knowledge of, feeling of security and trust towards the nursing staff and the activities in the Centre.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5
2	PROJEKTIN TAUSTA JA TAVOITTEET.....	6
3	VIESTINTÄ HOITOTYÖSSÄ.....	7
3.1	Terveystuonon viestintä tiedon välittäjänä.....	7
3.2	Esite asiakastyön tukena.....	8
3.2.1	Esitteen sisällön jäsentely.....	8
3.2.2	Esitteen ulkomuoto ja kuvitus.....	9
4	VANHUSPALVELUT.....	10
4.1	Vanhuspalvelujen valtakunnalliset linjaukset.....	10
4.2	Vanhustenhoidon palvelujärjestelmä.....	11
4.3	Vanhuspalvelut Raumalla.....	12
4.4	Palveluasuminen.....	15
4.5	Linnavuoren Palvelukeskus.....	15
5	PROJEKTIN VAIHEET.....	17
5.1	Projektin perustaminen.....	17
5.2	Projektin suunnittelu.....	18
6	PROJEKTIN TOTEUTUS.....	19
6.1	Kysely omaisille.....	20
7	PROJEKTIN TUOTOS.....	22
7.1	Linnavuoren palvelukeskuksen esitteiden sisältö.....	22
7.2	Linnavuoren palvelukeskuksen esitteiden ulkoasu.....	22
8	PROJEKTIN ARVIOINTI JA POHDINTA.....	24
	LÄHTEET.....	26
	LIITTEET	

1 JOHDANTO

Ikääntyneet ihmiset ovat sosiaali- ja terveydenhuollon suuri ja kasvava asiakaskunta. Väestön keskimääräinen elinajanodote kasvaa jatkuvasti. Yli 80-vuotiaat ovat nopeimmin kasvava ikäryhmä. Suomalaisen yhteiskunnan suuri haaste onkin turvata kansalaisilleen onnellinen, aktiivinen ja terve ikääntyminen. Terveysten ja toimintakyvyn on todettu vaikuttavan olennaisesti ikäihmisten hyvinvointiin, sekä sosiaali- ja terveystalvelujen tarpeeseen. (Voutilainen & Tiikkainen 2008, 7.)

Linnavuoren palvelukeskus sijaitsee entisen Lapin kunnan alueella. Vuodenvaihteessa 2009 Lappi liittyi kuntaliitoksella Rauman kaupunkiin. Näin Lapista tuli Rauman itäisin kaupunginosa. Kuntaliitos on kuntien strateginen valinta, jolla tavoitellaan tulevaisuuden kehitystä mahdollistavia vaikutuksia alueen elinvoimaisuuteen ja kilpailukykyyn sekä palvelujärjestelmän kokonaiskehittämiseen (Kunnat.net 2012). Kuntaliitoksen johdosta Linnavuoren palvelukeskukseen tulee entistä enemmän asukkaita myös Rauman kaupungin muilta alueilta. Intervallihoitopaikkojen myötä myös sovitut lyhytaikaiset hoitajaksot ovat osana palvelukeskuksen toimintaa. 1.1.2011 voimaan astuneen kotikuntalain muutoksen myötä pitkäaikaisen laitoshoidon tai asumispalvelujen tarpeessa oleva henkilö voi pyytää palvelutarpeen arviointia ja palvelujen järjestämistä myös muualta kuin kotikunnastaan. Lainmuutos mahdollistaa esimerkiksi sen, että laitoshoidossa oleva henkilö voi muuttaa asumaan omaistensa ja läheistensä lähelle. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2010.) Koska palvelukeskuksen asukkaat tulevat nyt ja tulevaisuudessa myös muualta kuin Lapin alueelta, on esitevihkonen Linnavuoren palvelukeskuksen toiminnasta tarpeen. Hoitotyön käytännön tarpeet ja pulmat ovatkin ohjeiden kirjoittamisen lähtökohtia. Ohjeiden kirjoittamisen lähtökohtia on oikeastaan kaksi; laitoksen tarpeet ohjata potilaita eri asioista ja potilaiden tarpeet saada olennaista tietoa. (Torkkola, Heikkinen & Tiainen 2002, 35.)

Koin aiheen sekä mielenkiintoiseksi, ajankohtaiseksi, tärkeäksi että haastavaksi ja samalla myös minua lähellä olevaksi, sillä työskentelen opintojen ohella Linnavuoren palvelukeskuksessa. Eryityisesti muuton yhteydessä käytännön asiat ja tulevat arkipäivän rutiinit askarruttavat vanhuksia ja heidän omaisiaan. Innostavaa tässä projektityössä on sen työelämälähtöisyys ja konkreettinen hyöty. Esite tulee helpotta-

maan hoitajien työtä, auttamaan uusia asukkaita sopeutumaan uuteen ympäristöön ja lisäämään omaisten tietoisuutta ja turvallisuutta läheisen uudesta hoitopaikasta. Vaikka suullinen ohjaus olisi kuinka hyvää tahansa ja siihen käytettäisi runsaasti aikaa, sen haittapuolena on usein unohtaminen. Kirjallinen ohjeistus suullisen ohjauksen tukena on välttämätön, jotta ohjeet voi palauttaa lukemalla mieleen. (Torkkola ym. 2002, 29.)

2 PROJEKTIN TAUSTA JA TAVOITTEET

Tämän projektiluonteisen opinnäytetyön tarkoituksena on tehdä Linnavuoren palvelukeskuksen toimintaa kuvaavat esitevihkoset. Koska Linnavuoren palvelukeskuksen tehostetun palveluasumisen yksiköiden ja hoito-osaston käytännön toimintaperiaatteet poikkeavat toisistaan, tehtiin palvelukodeille ja hoito-osastolle omat sisällöltään hieman poikkeavat esitelehtiset. Esitteiden on tarkoitus sisältää kattavaa tietoa palvelukeskuksessa asumisesta, hoidoista ja palveluista. Esitteiden kohderyhmänä ovat kaikki kaukaa ja läheltä hoitoon tulevat asukkaat ja heidän läheisensä. Ne sisältävät esittelyä eri osastoista, niiden toimintatavoista ja hoitoperiaatteista.

- Esitteiden tavoitteena on olla kattavat, selkeät, helposti luettavat ja ymmärrettävät.
- Esitteiden tavoitteena on myös lisätä asukkaiden ja heidän läheistensä tietämystä, turvallisuuden tunnetta ja luottamusta hoitohenkilökuntaa ja palvelukeskuksen toimintaa kohtaan.

3 VIESTINTÄ HOITOTYÖSSÄ

3.1 Terveydenhuollon viestintä tiedon välittäjänä

Terveysviestinnän laajan määritelmän mukaan terveystiedon viestintänä voidaan pitää kaikkea terveyteen, sairauteen, lääketieteeseen ja terveydenhuoltoon liittyvää viestintää (Torkkola 2002, 7-8).

Terveydenhuollon viestintä voidaan jakaa sisäiseen ja ulkoiseen viestintään. Sisäisen viestinnän kohderyhmiksi voidaan laskea muun muassa henkilökunta, osastot ja työryhmät. Työntekijät toivovat saavansa tietoa itseään ja työtään koskevista asioista. He haluavat myös vaikuttaa päätöksentekoon työpaikalla ja osallistua työpaikalla tapahtuvien muutosten kulkuun. Lisäksi jokaisen työyhteisöön kuuluvan on velvollisuus omatoimisesti ottaa selvää omaa työtä ja työyhteisöä koskevista asioista, sekä tiedottaa tärkeistä asioista toisille. (Aalto & Marjakangas 2008, 109 ; Nordman 2002, 124.)

Ulkoisen viestinnän kohderyhmiä ovat esimerkiksi asiakkaat, yhteistyökumppanit, media ja suuri yleisö. Ulkoisen viestinnän tehtävänä on muun muassa kertoa terveydenhuollon palveluista ja niiden saatavuudesta, esimerkiksi tiedotteiden ja esitteiden avulla. Sen tehtävänä on myös tuottaa tietoa eri kohderyhmille ja luoda tai vahvistaa jo olemassa olevaa, positiivista mielikuvaa. (Nordman 2002, 124-125.)

Onnistuneessa ulkoisessa viestinnässä on tärkeää, että eri kohderyhmien erityispiirteet huomioidaan ja viestinnän sanoma kohdennetaan kohderyhmälle. Esimerkiksi ikääntyneille ei tulisi viestiä pelkästään sähköisesti vaan tehdä selkeäkielisiä esitteitä, jotka saa kotiin mukaan. (Aalto & Marjakangas 2008, 109.)

Tekstin luotettavuudella tarkoitetaan sisällöllistä tai visuaalista luotettavuutta. Sisällöllisellä luotettavuudella viitataan siihen, miten ymmärrettävästi teksti välittää asian. Visuaalisella luotettavuudella pyritään helpottamaan tekstin lukijan työtä muiltakin osin kuin pelkästään sisällön ymmärtämiseen liittyen. Tällaisia keinoja ovat esimer-

kiksi fontin valinta, kirjasinten pistekoko, tekstin väri ja taustaratkaisut. (Lammi 2009, 82.)

3.2 Esite asiakastyön tukena

Käytännön hoitotyön tarpeet ja pulmat ovat ohjeiden ja esitteiden kirjoittamisen lähtökohtia. Potilasohjeiden ja esitteiden teossa on hyvä lähteä liikkeelle siitä kenelle esite ja ohjeistus on tarkoitettu suunnata. Ohjeiden tärkeyttä voidaan edistää perustelemalla ja selittämällä, miksi tietynlaiset menettelytavat ovat suositeltavia. (Torkkola ym. 2002, 35-38.)

Tavoitteista riippuen ratkaistaan halutaanko aineistossa tarjota mahdollisimman kattavat perustiedot vai ytimekkäästi keskeiset asiat. Kattavalla aineistolla on paikkansa ja käyttäjänsä siinä missä tiiviilläkin tietopakettilla. Terveysaineistossa asiat on hyvä esittää lyhyesti ja ytimekkäästi ja pyrkiä rajaamaan kaikki ylimääräinen asiaan kuulumaton pois kokonaisuudesta. (Parkkunen, Vertio, Koskinen-Ollonqvist 2001, 12-14.)

3.2.1 Esitteen sisällön jäsentely

Tekstin jäsentelyssä kannattaa käyttää periaatetta tärkein ensin, jolloin jo pelkästään esitteen alun lukemalla voi saada tärkeimmän tiedon irti. Tekstin jäsentelyssä voidaan käyttää myös aikajärjestystä, jolloin teksti etenee tapahtumajärjestyksessä. Otsikko, väliotsikot ja kappalejako ovat myös esitteen selkeyden ja luotettavuuden kannalta suuressa asemassa. (Torkkola ym. 2002, 39, 42.)

Monimutkaiset lauserakenteet ja käsitteet on lukijan kannalta parempi vaihtaa lyhyempiin ja selkeisiin sanoihin. Lyhyet lauseet kiinnittävät lukijan huomion paremmin kuin pitkät ja monimutkaiset lauseet. Lisäksi tekstin luotettavuus kärsii pitkistä ja monimutkaisista lauserakenteista. Selkokielessä eli mahdollisimman ymmärrettävässä kielessä käytetään lyhyitä, tuttuja ja yleisimpiä sanoja, paljon verbejä ja substantiiveja mutta vain vähän adjektiiveja ja adverbejä. Selkokielessä tekstin rakenne on selkeää, se etenee loogisesti ja mahdollisimman konkreettisesti. Selkokielenkin

tekstin on silti oltava elävää ja rikasta ja ennen kaikkea ymmärrettävää. Helppolukuisessa tekstissä asioiden esitystavan tulisi olla positiivista, avointa ja täsmällistä. (Parkkunen ym. 2001, 13-15.)

3.2.2 Esitteen ulkomuoto ja kuvitus

Kuvat voivat parhaimmillaan lisätä esitteen luotettavuutta ja siten tukea esitteen kirjallista ohjausta ja ymmärrettävyyttä (Torkkola ym.2002, 40).

Tilatessa ulkopuolisilta valokuvia tai piirroksia on hyvä selvittää millaiset käyttöoikeudet tekijä teoksilleen antaa. Jos esitteessä on tarkoitus käyttää henkilökuvia, on asianomaisen kanssa selvitettävä kuvien käyttötarkoitus, mieluiten kirjallisena ja allekirjoitettuna. Sairaala-alueella kuvatessa on aina pidettävä mielessä potilaiden ja henkilökunnan yksilösuoja. Rakennusten kuvaaminen ulkoapäin on sallittua ilman kuvauslupaa, jos kyseessä on julkinen rakennus. (Torkkola 2002, 134.)

Esitteessä on hyvä olla myös yhteystiedot, jolloin asiakkaalla on mahdollisuus ottaa yhteyttä ja saada mahdollisille kysymyksilleen vastauksia. Esitteessä on hyvä mainita hyödyllisiä www-sivuja, joihin asiakkaan on mahdollisuus käydä tutustumassa. (Torkkola ym.2002, 44.)

4 VANHUSPALVELUT

4.1 Vanhuspalvelujen valtakunnalliset linjaukset

Vanhuspalvelujen järjestäminen Suomessa perustuu useisiin eri lakeihin, sekä ikäihmisten hoitoon ja palveluja koskeviin laatusuosituksiin ja tavoitteisiin. Suomessa kunnilla on vastuu ikäihmisten palvelujen järjestämisestä ja rahoittamisesta. Ikäihmisten palveluja linjaavissa asiakirjoissa on asetettu tavoitteeksi toimintakyvyn edistäminen ja kotona asumisen tukeminen (Sarvimäki, Heimonen, Mäki-Petäjä-Leivonen 2010, 23 ; Sinervo & Taimio 2011, 8.)

Erityisesti 2000-luvulla on korostetusti esillä olleet ikäihmisten hyvinvointi, terveyden edistäminen, ehkäisevien ja kuntouttavien palvelujen kehittäminen sekä aktiiviin osallistumiseen liittyvät painotukset. Valtakunnallisia linjauksia ikääntyneiden palvelujen kehittämiseksi on asetettu erilaisissa sosiaali- ja terveystieteellisissä asiakirjoissa, joita ovat esimerkiksi Ikäihmisten palvelujen laatusuositus, Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen kehittämisohjelma KASTE 2008-2011, Terveyden edistämisen politiikka ohjelma, Terveys 2015- kansanterveysohjelma ja Hyvinvointi 2015-ohjelma. Näiden asiakirjojen tavoitteena on edistää ikäihmisten hyvinvointia ja terveyttä sekä parantaa palvelujen laatua ja vaikuttavuutta. (Voutilainen & Tiikkainen 2008, 109-110.)

Lisäksi ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta ja iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista on tehty lakiluonnos sosiaali- ja terveysministeriön asettamassa ohjausryhmässä. Ohjausryhmä on valmistellut lakiluonnoksen sisällölliset peruslinjaukset. Lain tarkoituksena on parantaa 1) ikääntyneen väestön hyvinvointia, toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista; 2) mahdollisuuksia osallistua elinoloihinsa vaikuttavien päätösten valmisteluun ja palveluiden kehittämiseen kunnassa; 3) iäkkään henkilön mahdollisuutta saada tarpeitaan vastaavia tukea ja palveluita silloin, kun hänen heikentynyt toimintakykynsä sitä edellyttää sekä 4) vahvistaa iäkkään henkilön mahdollisuutta vaikuttaa palveluidensa sisältöön ja tehdä niihin liittyviä valintoja. Lakiehdotus on luovutettu peruspalveluministerille 19.4.2012. Tavoitteena on, että hal-

lituksen esitys voidaan antaa eduskunnalle vuoden 2012 aikana ja sen on tarkoitus tulla voimaan seuraavana vuonna. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2012.)

Ikäihmisten palveluihin on suunnitteilla rakennemuutos, jossa moniportaisesta järjestelmästä siirryttäisiin yksiportaiseen ympärivuorokautisen hoidon järjestelmään. Käytännössä muutos tarkoittaa sitä että pitkäaikaishoitoa ei enää tarjota terveyskeskuksen vuodeosastoilla, eikä asiakkaan tarvitsisi vaihtaa hoitopaikkaa kuntoisuuden heiketessä. Myös vanhainkotien rooli on muuttumassa. Muutosten myötä panostetaan palveluasumiseen ja kotihoitoon. (Sinervo & Taimio 2011, 3.)

4.2 Vanhustenhoidon palvelujärjestelmä

Vanhustenhoidon palvelujärjestelmä sisältää erilaisia hoitovaihtoehtoja. Keskeisimpinä palvelumuotoina ovat kodinhoitoapu, kotipalvelun tukipalvelut (muun muassa siivous- ja ateriapalvelut), kotisairaanhoidon tuki, lyhytaikaishoito, palveluasuminen, tehostettu palveluasuminen, laitoshoidon tuki ja muut terveyspalvelut. Vanhustenhoidon periaatteena on omahoidon ja kotona selviytymisen tukeminen mahdollisimman pitkään. Kotona selviytymistä tuetaan kotihoidon avulla, jolloin ostamalla tukipalveluja vanhuksen on mahdollista saada erilaisia apuja muuan muassa kaupassa käyntiin, ruuan valmistukseen, avustusta peseytymiseen ja apteekissa käymiseen. Usein myös kotisairaanhoidonpalvelut ovat osana kotihoitoa. Kotipalveluja tarjoavat myös Vanhustyön keskusliitto ja yksityiset tahot. Kotipalvelun tavoitteena on tukea henkilön itsenäistä suoriutumista, tuottaa fyysistä ja sosiaalista turvallisuuden tunnetta sekä edistää henkilön psyykkistä ja henkistä hyvinvointia. (Ikola 2004, 20).

Kotona asumisen ja laitoshoidon välimaastona pidetään palveluasumista, sekä tehostettua palveluasumista, jolloin vanhuksen on mahdollista saada ympärivuorokautista hoitoa. Palvelutaloja ja –asuntoja ylläpitävät sekä julkiset että yksityiset sektorit. Laitoshoidon annetaan vanhainkodeissa ja terveyskeskuksen vuodeosastoilla. Pitkäaikaista laitoshoidon tarvitsevia vanhuksia on vähemmän kuin ennen, mutta he tarvitse-

vat entistä enemmän hoitoa ja huolenpitoa toimintakyvyn laskun vuoksi. (Haukka, Kivelä, Medina, Pyykkö & Vehviläinen 2006, 45-47.)

Vaatimukset ja odotukset julkisten palvelujen tehokkuudesta ovat voimistuneet. Vanhustenhoidon laatu on myös merkittävästi esillä viime vuosina. Tehokkuuden osalta ajatellaan yleensä, että yksityiset palveluntuottajat ovat tehokkaampia kuin julkiset, vaikka tutkimustulokset eivät kiistattomasti tue tätä. Päätöksenteon tueksi, tulevaisuuden muutosten ennakoimiseksi sekä palvelujen kehittämistä varten tarvitaan tietoa, joka perustuu tutkimukseen. (Lahtinen & Laine 2003, 50.)

KASTE 2008-2011 ohjelmassa on säännölliselle kotihoidolle, omaishoidon tuelle, tehostetulle palveluasumiselle ja pitkäaikaiselle laitoshoidolle asetettu valtakunnalliset määrälliset tavoitetasot. Suosituksessa esitetyt valtakunnalliset tavoitetasot on suhteutettu 75 vuotta täyttäneisiin ikääntyviin. Suosituksessa 91-92% asuu kotona, 13-14% saa säännöllistä kotihoitoa, 5-6% saa omaishoidon tukea, 5-6% asuu tehostetussa palveluasumisen piirissä, 3% on hoidossa vanhainkodeissa tai terveyskeskuksen vuodeosastoilla. Tavoitetasot on ohjelman mukaan esitetty toteutuvan vuoteen 2012 mennessä. (Voutilainen & Tiikkainen 2008,110.)

Vanhustenhoidossa päämääränä tulisi olla se, että annetuilla voimavaroilla saadaan aikaan mahdollisimman paljon terveyttä, elämänlaatua ja hyvinvointia. Vanhustenhoidossa henkilöstö on tärkein voimavara. Henkilöstön ammattitaidolla ja henkilöstörakenteella on yhteys hoidon onnistumiseen. (Laine 2003, 51.)

4.3 Vanhuspalvelut Raumalla

Vanhuspalveluiden tavoitteena Raumalla on turvata raumalaisille ikääntyneille itsenäinen elämä mahdollisimman pitkään omassa kodissa tai palveluasunnossa ja turvata laitospalvelut niitä tarvitseville. Rauman väestöstä yli 75-vuotiaiden osuus ennusteen mukaan vuonna 2015 kaupungin väestöstä on 10,4% kun vastaava luku koko Suomessa on 8,8 %. Vuoteen 2025 mennessä arvioidaan olevan 714-797 palvelua tarvitsevaa vanhusta enemmän kuin vuonna 2009. Vuosittain apua tarvitsevien määrä kasvaa keskimäärin 3%. Tehostettuja palveluasumisen paikkoja Raumalla on kaikki-

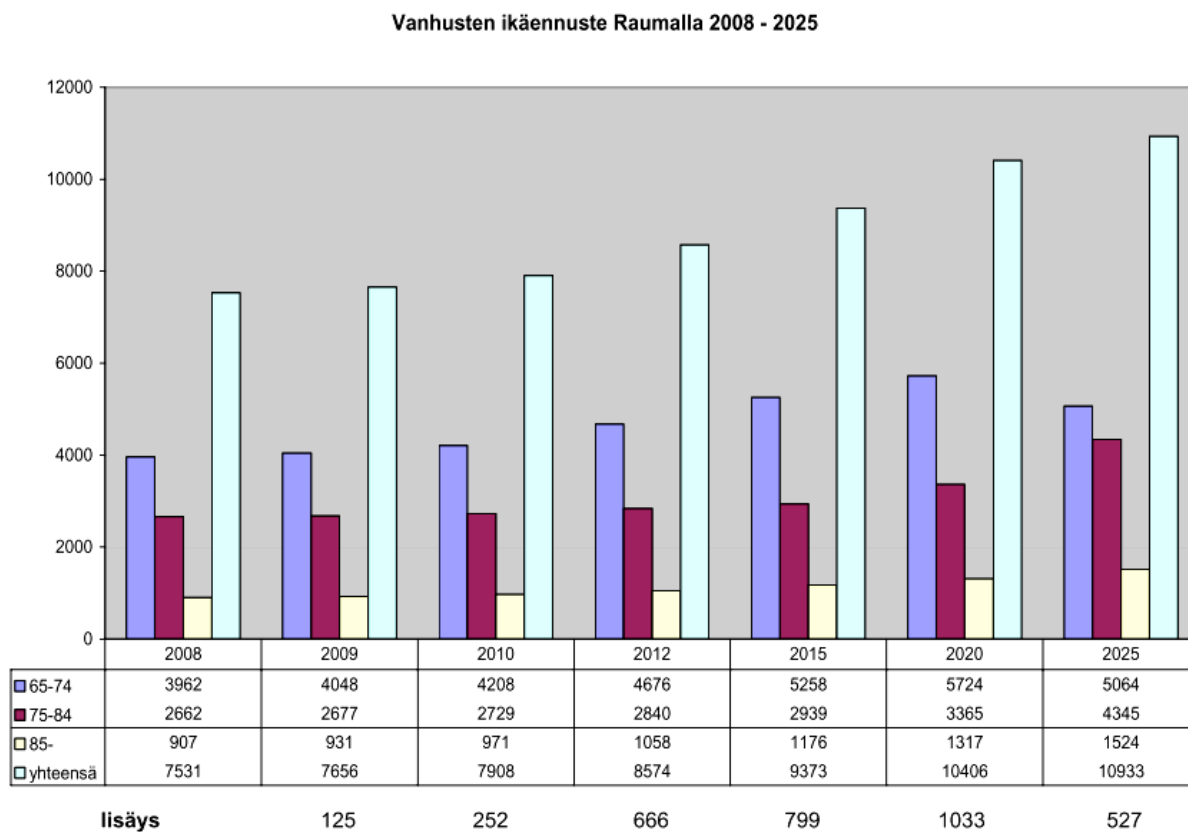
aan 177-179. Muun palveluasumisen paikkoja on kaikkiaan 296. Pitkäaikaispaikkoja vuonna 2012 on yhteensä 136. Lisäksi terveyskeskuksessa on 30 vuodepaikkaa pitkäaikaista sairaalahoitoa tarvitseville. Lyhytaikaishoidon paikkoja on tarjolla 21. Vuoteen 2012 mennessä laitospaikoista 38 paikkaa muutetaan lyhytaikaispaikoiksi. (Rauman kaupunki 2009.)

Vuoden 2008 tilastojen mukaan omaishoidon asiakkaita oli kaikkiaan 182. Säännöllisen kotipalvelun ja kotisairaanhoidon säännöllisiä palveluita käyttivät vuonna 2008 464 asiakasta, joita yli 75-vuotiaita 398 henkilöä. Kattavuusprosentti oli tuolloin 11.5 %, kun valtakunnallisten laatusuositusten mukainen tavoite on 13-14% vuoteen 2012 mennessä. Kotipalvelun tukipalveluasiakkaita oli vuonna 2008 kaikkiaan 925. Suurimmat asiakasryhmät olivat ateriapalvelun ja turvapalvelun asiakkaat. Rauman kaupungin kulttuuritoimi on myös huomionnut toiminnassaan ikäihmiset. Ikäihmisten osallistumismahdollisuuksia on lisätty ajoittamalla tilaisuuksia päiväaikaan sekä ilmoittamalla tapahtumista yhteistyössä sosiaalitoimen kanssa. Ikääntyville suunnattuja ja ohjattuja liikuntaryhmiä järjestävät kaupungin liikuntatoimi, eläkeläis- ja vammaisjärjestöt, terveyskeskuksen fysioterapiaoasto, urheiluseurat, kansalaisopisto, vanhainkodit, palvelukeskukset ja – talot. Satakunnan sairaanhoitopiirin alueella erikoissairaanhoidon vaativat raumalaiset vanhukset hoidetaan sairauden mukaisella poliklinikalla tai osastolla. Sairaalahoitoa jälkeistä kuntoutusta vaativat iäkkäät potilaat hoidetaan toistaiseksi Satalinnan sairaalan kuntoutusyksiköissä. Psykiatrista hoitoa vaativat hoidetaan Harjavallan sairaalan vanhuspsykiatrian osastoilla tai poliklinikalla. (Rauman kaupunki 2009.)

Ikäihmisten sosiaalipalveluiden ulkoistaminen ja kilpailuttaminen ovat lisääntyneet merkittävästi 2000-luvulla. Näin kunnat ovat tavoitelleet kustannussäästöjä, lisäkapasiteettia ja laatua ikäihmisten asumispalveluihin. Myös Rauman kaupunki on ostanut yksityisiltä tahoilta asumispalveluja itselleen. Raumalla tehostettua palveluasumista ikäihmisille tarjoavat sekä sosiaalikeskuksen ylläpitämät että yksityiset palveluasumisen yksiköt. (Rauman kaupunki 2012 ; Sinervo & Taimio 2011, 8.)

Vuoden 2012 tavoitteena on, että yli 75- vuotiaista raumalaisista 91% asuu kotona itsenäisesti tai sosiaali- ja terveystalvelujen turvin. Lisäksi tavoitteena on, että vuoden 2012 loppuun mennessä 6 % yli 75-vuotiaista raumalaisista asuu tehostetussa palveluasumisen yksiköissä ja enintään 3% on hoidossa vanhainkodeissa ja pitkäaikaisessa hoidossa terveyskeskuksen vuodeosastoilla. (Rauman kaupunki 2009.)

Taulukko: Väestön ikäennuste Raumalla 2008-2025 (Rauman kaupunki 2009)

Taulukossa mukaan on laskettu myös vuoden 2008 osalta Lapin kunnan väestö.

4.4 Palveluasuminen

Vanhusten palveluasuminen on tarkoitettu ikäihmisille, jotka tarvitsevat päivittäin apua ja tukea itsenäisessä suoriutumisessa. Palveluasuminen sisältää aina sekä asumisen että palvelut. Varsinaista virallista palveluasumisen määritelmää ei ole. Palveluasumista voi olla ryhmäkodissa tai palvelutalossa, jossa asukkaalla on oma asunto. Lisäksi perinteisissä palvelutaloissa on yhteisiä tiloja ja yhteisöllisyyttä korostetaan. Palveluasuminen voidaan jakaa tavalliseen palveluasumiseen ja tehostettuun palveluasumiseen. Tehostetussa palveluasumisessa henkilökunta on paikalla ympäri vuorokauden. Ikääntyneiden palveluasumisen asiakasmäärät ovat kasvussa. Vuosien 2002-2004 aikana kasvua tapahtui jopa noin kymmenen prosenttia. Tehostetun palveluasumisen osuus on 55 prosenttia koko palveluasumisesta. Palveluasumista voidaan tarjota sekä kunnan sosiaalipalveluja koskevan järjestämisvelvollisuuden perusteella, että yksityisesti. (Andersson 2007, 9-16.)

4.5 Linnavuoren Palvelukeskus

Linnavuoren Palvelukeskus on Raumalla sijaitseva perusterveydenhuollon palvelukeskus vanhuksille. Se on jaettu kolmeen osastoon; tehostetun palveluasumisen yksiköihin Palvelukoti Kirsikkaan ja Dementiakoti Kuunliljaan, sekä Hoito-osastoon. Hoito-osastolla tarjotaan pitkäaikaista hoitoa vanhuksille, jotka tarvitsevat apua kaikissa päivittäisissä toiminnoissa.. Asukaspaikkoja on Hoito- osastolla 26, Palvelukoti Kirsikalla 16 ja Dementiakoti Kuunliljalla 8-10. Yhteensä osastoilla on 50-52 asukaspaikkaa. Palvelukeskuksessa työskentelee sairaanhoitajia, lähihoitajia, perushoitajia, hoitoapulaisia ja kodinhoitajia. Jokaiselle asukkaalle on nimetty omahoitajat, jotka on vastuussa hoitosuunnitelmien ajantasaisuudesta, hoitokokouksien järjestelyistä ja käytännön asioiden hoitamisesta asukkaan omaisten kanssa. Asukkaan hoidosta vastaavat kuitenkin kaikki palvelukeskuksen hoitajat. Palvelukeskuksessa työskennellään kolmessa työvuorossa. Aamuisin palvelukodeissa on yhteensä 4-6 hoitajaa ja iltavuoroissa neljä hoitajaa. Hoito-osastolla työskentelee aamuisin 4-8 hoitajaa, iltavuoroissa neljä hoitajaa.

vuoroissa kolme hoitajaa. Öisin Linnavuoren palvelukeskuksessa valvoo kaksi yöhoitajaa. Tarvittaessa hoitajat konsultoivat lääkäriä, fysioterapeuttia ja viriketoiminnanohjaajaa vanhusten arkeen ja hoitoon liittyen.

Palvelukeskuksen tiloissa toimii myös kotipalvelutoimisto, vanhuspalvelujen fysioterapia- ja viriketoiminnan työntekijöiden toimitilat sekä monipuolisessa käytössä oleva Linnavuorisali. Alkuperäinen rakennus on valmistunut vuonna 1976. Laajennuksia on tehty useaan otteeseen muun muassa vuonna 1993, jolloin valmistui 10 kpl yhden hengen huoneita, ruokasali ja keittiön laajennus. Nykyisen ilmeensä Linnavuoren palvelukeskus on saanut vuonna 2003-2004 tehdyssä laaja-alaisessa rakennushankkeessa. Linnavuoren palvelukeskus sijaitsee entisen Lapin kunnan alueella. Vuodenvaihteessa 2009 Lappi liittyi Rauman kaupunkiin. Kuntaliitoksen johdosta Linnavuoren palvelukeskukseen tulee entistä enemmän asukkaita myös Rauman kaupungin muilta alueilta.

5 PROJEKTIN VAIHEET

Projektin perustaminen, suunnittelu, toteutus, arviointi ja päättäminen ovat osa projektityöskentelyn vaiheita. Projekteja perustetaan erilaisia tarkoituksia varten. Se on tehtäväkokonaisuus, jossa jokaisella vaiheella on omat tyypilliset ominaisuudet, työskentelytavat, toimintamallit ja ongelmat. Projektille on tunnusomaista selkeä tavoite tai joukko tavoitteita. Työskentelyyn liittyvät usein erilaiset riskit, jotka on otettava huomioon suunnittelu vaiheessa. Ne kuuluvat osana projektityön luonteeseen. (Ruuska 2008, 18 – 20.)

5.1 Projektin perustaminen

Ajatus projektin perustamisesta syntyi elokuussa 2010, jolloin Linnavuoren palvelukeskuksessa ilmeni tarve uudelle esitelehtiselle. Vuoden 2009 kuntaliitoksen myötä Lapin kunnasta tuli osa Rauman kaupunkia. Kuntaliitoksen johdosta Linnavuoren palvelukeskukseen tulee entistä enemmän asukkaita myös Rauman kaupungin muilta alueilta. Intervallihoitopaikkojen myötä myös sovitut lyhytaikaiset hoitajaksot ovat osana palvelukeskuksen toimintaa. 1.1.2011 voimaan astuneen kotikuntalain muutoksen myötä pitkäaikaisen laitoshoidon tai asumispalvelujen tarpeessa oleva henkilö voi pyytää palvelutarpeen arviointia ja palvelujen järjestämistä myös muualta kuin kotikunnastaan. Lainmuutos mahdollistaa esimerkiksi sen, että laitoshoidossa oleva henkilö voi muuttaa asumaan omaistensa ja läheistensä lähelle. (Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö 2010.) Koska palvelukeskuksen asukkaat tulevat nyt ja tulevaisuudessa myös muualta kuin entisen Lapin kunnan alueelta, on ajantasainen esitevihkonen Linnavuoren palvelukeskuksen toiminnasta tullut tarpeelliseksi ja ajankohtaiseksi.

5.2 Projektin suunnittelu

Projekti on aina syytä suunnitella hyvin etukäteen. Hyvä suunnitelma on kuitenkin myös sellainen, ettei sitä noudateta liian orjallisesti, vaan mahdollistetaan muutokset kriittisen tarkastelun ja palautteen pohjalta. (Silfverber 2007, 16.)

Esisuunnittelu- ja suunnitteluvaiheessa perehdyin muun muassa esitteiden tekemiseen ja vanhuksiin koskevaan kirjallisuuteen. Lisäksi käytin esitteiden suunnittelussa hyväkseni Linnavuoren perehdytyskansiota, sekä tutustuin aiemmin Suomessa tehtyihin palvelu- ja vanhainkotien esitteisiin. Kirjallinen projektisuunnitelma valmistui syksyllä 2010, jonka pohjalta allekirjoitettiin sopimus opinnäytetyön tekemisestä tammikuussa 2011 (Liite 5). Esitteiden varsinainen suunnittelu alkoi syyskuussa 2011, jolloin esitteen sisällöstä keskusteltiin Linnavuoren lähiesimiespalaverissa yhdessä palvelupäällikön, hoito-osaston osastonhoitajan ja palvelukotien palveluesimiehen kanssa. Tuolloin esitin esisuunnitelmani esitteiden sisällöstä. Tällöin ilmeni myös tarve kahdelle esitteelle, sillä palvelukotien ja hoito-osaston toimintaperiaatteet poikkeavat toisistaan. Esitteiden pohjalle päätettiin laatia kysely, jotta esitteiden sisältö lähtisi asukkaiden ja heidän omaistensa tarpeista. Koska esitteiden tavoitteena on lisätä asukkaiden ja heidän läheistensä tietämystä, turvallisuuden tunnetta ja luottamusta hoitohenkilökuntaa ja palvelukeskuksen toimintaa kohtaan, on kysely tarpeellinen jotta tavoitteet toteutuisivat parhaalla mahdollisella tavalla.. Kyselyn perusteella valmistui varsinainen suunnitelma esitteiden sisällöstä.

Yksi osa toiminnallisen opinnäytetyön toteuttamistapaa on selvityksen tekeminen. Toiminnallisen opinnäytetyön lopullisena tuotteena on aina jokin konkreettinen tuote, esimerkiksi kirja, tietopaketti, portfolio, ohjeistus, messu- tai esittelyosasto tai tapahtuma. (Vilkka & Airaksinen 2003,51.)

6 PROJEKTIN TOTEUTUS

Tämän opinnäytetyön tekeminen alkoi aiheenvalinnalla ja teoreettiseen tietoon perehtymällä. Aiheen valinnan myötä opinnäytetyön toteuttamistavaksi muodostui projekti ja projektin toteutusmuodoksi esite. Opinnäytetyön varsinainen toteutus alkoi tammikuussa 2011, jolloin palvelupäällikkö Hilla Suurkoivu allekirjoitti luvan opinnäytetyön tekemisestä projektisuunnitelman pohjalta. Projektiin liittyvään kirjallisuuteen tutustuin keväällä 2011. Materiaalia opinnäytetyöhön liittyvistä aiheista löytyi hyvin, projektin tekemisestä aina vanhustyöhön ja viestintään hoitotyössä. Tietoa löytyi sekä kirjallisuudesta että internet lähteistä. Esitteiden suunnittelun ja toteutuksen sekä opinnäytetyön teoriaosuuden kirjoittamisen aloitin syksyllä 2011. Esitteiden suunnitteluvaiheessa ilmeni tarve kahdelle sisällöltään hieman erilaiselle esitteelle, sillä Linnavuoren palvelukotien ja hoito-osaston toimintaperiaatteet poikkeavat toisistaan. Lisäksi sain palvelupäälliköltä luvan alkuperäisestä projektisuunnitelmasta poiketen tehdä kyselyt palvelukeskuksessa asumisesta asukkaiden omaisille. Kysymysten tarkoituksena oli kartoittaa omaisten toiveita esitteiden sisällön suhteen.

Vastausten pohjalta suunnittelin esitteiden sisällön. Kyselyn vastaukset ja esitteiden luonnosversiot esittelin Linnavuoren palvelukeskuksen lähiesimiespalaverissa marraskuussa 2011. Palaverissä nousseiden ehdotusten pohjalta tein muutoksia esitteiden luonnoksiin. Toukokuussa 2012 esitteet käytiin vielä kerran sisällöltään ja ulkoasultaan läpi lähiesimiespalaverissa. Sain vielä parannusehdotuksia sisällön puolesta ja muokkasin esitteitä sen mukaisesti. Painotuotteessa, ennen kuin lopullinen tuote on valmiina, tulee eteesi monenlaisia asioita pohdittavaksi. Tärkeää on miettiä minkälaisia mielikuvia tuotteella halutaan viestiä kohderyhmälle. (Vilkkä & Airaksinen 2003, 52.) Toukokuussa 2012 luovutin valmiit esitteet palvelupäällikkö Hilla Suurkoivulle, saatoin opinnäytetyön lopulliseen kirjalliseen muotoon, raportoin opinnäytetyöni ja päätin projektin.

6.1 Kysely omaisille

Kyselyn tarkoituksena oli kartoittaa omaisten kokemusten perusteella millainen hyvän esitteen tulisi olla sisällöltään. Kyselyn tarkoituksena oli tuottaa mahdollisimman tarvelähtöinen esite, joka palvelisi omaisia ja palvelukeskukseen muuttavia vanhuk- sia, sekä myös hoitohenkilökuntaa parhaalla mahdollisella tavalla. Koska esitteiden tavoitteena on lisätä asukkaiden ja heidän läheistensä tietämystä, turvallisuuden tun- netta ja luottamusta hoitohenkilökuntaa ja palvelukeskuksen toimintaa kohtaan, ovat omaisten mielipiteet ja kokemukset arvokkaita ja tärkeitä esitteitä laatiessa. Kysely sisälsi kolme avointa kysymystä. (Liite 2)

1. Millaista tietoa palvelukeskukseen muuttava henkilö ja hänen omaisensa tarvitsevat?
2. Miten olette itse kokenut saaneenne tietoa Linnavuoren palvelukeskuksesta ja sen toiminnasta?
3. Miten ja missä toivoisitte palvelukeskuksen toiminnasta tiedotettavan?

Kysymyslomakkeet ja palautuslaatikot sijoitettiin pääovien läheisyyteen, palvelukes- kuksen käytävälle ja hoito-osaston päiväsalin, jotta vastaanminen olisi mahdollisim- man helppoa ja vaivatonta. Jokaisen kysymyslomakkeen yhteyteen liitettiin saatekir- je (Liite 1), jossa ystävällisesti kerroin projektin tarkoituksesta. Omaisilla oli mah- dollisuus vastata kyselyyn 30.9-16.10.2012 aikana. Kyselyn yhteydessä oli huomiota herättävä juliste jossa oli teksti: ”Hyvä vierailija, saanko lainata hetkeksi aikaanne?” Hoitajien tehtävä oli kannustaa omaisia vastaamaan kyselyyn. Kyselyyn vastasi 14 omaista (N=14). Esille nousivat erityisesti omaisten toivomukset saada lisää tietoa muun muassa palvelukeskuksen arkirutiineista, yleisistä käytännöistä, lääkärin kier- roista, raha-asioiden hoitamisesta, vierailuajoista, virikeohjelmasta, omien tavaroiden tarpeellisuudesta, hoidoista, palveluista ja hoitosuunnitelmista sekä hoitajatiimeistä. Lisäksi omaiset kokivat saaneensa tietoa palvelukeskuksesta ja sen toiminnasta lä- hinnä hoitajilta, ilmoitustaululta ja oveen kiinnitetyistä tiedotteista. Kuitenkin osa

vastanneista koki ettei ollut saanut tietoa ollenkaan. Moni toivoi jatkossakin saavansa tietoa hoitajilta, ilmoitustauluilta, lehdestä, monisteista, esitteistä ja ”tietopaketista”.

7 PROJEKTIN TUOTOS

7.1 Linnavuoren palvelukeskuksen esitteiden sisältö

Alkuperäisestä suunnitelmasta poiketen ilmeni palvelukeskuksessa tarvetta kahdelle esitteelle, sillä palvelukotien ja hoito-osaston toimintaperiaatteet poikkeavat toisistaan. Palvelukodit kuuluvat tehostetun palveluasumisen piiriin, kun taas hoito-osasto tarjoaa vanhuksille pitkäaikaista laitoshoidoa. Mieluummin kannattaakin tehdä useampi tuote kuin yksi laaja ja kattava, sillä se saattaa jäädä käyttäjälle vieraaksi (Parkkinen, Vertio, Koskinen-Ollonqvist 2001, 12). Esitteiden kappaleet ja otsikot ovat yhtäläisiä, mutta tekstin sisältö on muotoiltu kummallekin yksikölle sopivaksi. Lisäksi hoito-osaston esitteeseen lisättiin oma kappale saattohoidosta.

Esitteiden ensimmäinen kappale sisältää palvelupäällikkö Hilla Suurkoivun tervehdyksen. Hän kertoo lyhyesti palvelukeskuksen toiminta-ajatuksesta ja esittelyä rakennuksesta. Seuraavat kappaleet kertovat osastojen esittelystä, päiväohjelmasta, henkilökohtaisista esineistä ja tarvikkeista, hoidosta ja huolenpidosta, hoitomaksuista, turvallisuudesta ja yhteistyöstä omaisten kanssa. Esitteiden takakannessa on palvelukeskuksen yhteystiedot. (Liite 3 ja 4)

7.2 Linnavuoren palvelukeskuksen esitteiden ulkoasu

Esitteet tehtiin vaakatasoiselle A4 kokoiselle paperille, jolloin yhdelle arkille tuli kaksi sivua kaksipuolisesti. Molemmat esitteet taitettiin viidestä A4 kokoisesta paperista, jolloin sivuja tuli yhteensä 20 molempiin esitteisiin kansilehdet mukaan lukien. Esitteissä käytettiin rivitasausta ja riviväliä 1,5. Esitteiden fontiksi valitsin helppolukuisen perusfontin, Times New Romanin. Näin tekstistä tuli helppolukuisempi, asiallinen ja selkeä. Kappaleiden otsikot erotettiin keltaisella väripohjalla. Jos teksti on musta, voi taustana käyttää keltaisen tai vihreän pastellisävyä. Lisäksi tekstin muita tärkeitä sanoja ja lauseita korostettiin väreillä. Keskeisimmät asiat on nostettu esille muotoilemalla ja laatikoimalla tekstiä. Tekstin koolla, tekstin asettelulla, värien käy-

töllä, kontrastilla ja tekstityypin valinnalla sekä havainnollistavalla kuvituksella voidaan selkiyttää sisältöä. Alaotsikot ovat tekstissä lihavoitu, jotta pienemmät kappaleet erottuisivat selkeämmin. Päiväohjelma on koottu selkeästi kellonaikojen mukaan allekkain yhdelle sivulle. Kuvia esitteisiin tuli molempiin neljä. Esitteiden kannessa on kuva Linnavuoren palvelukeskuksen korkeammasta päädyestä. Lisäksi esitteissä on kuvat sisäpihasta, Linnavuorisalista ja palvelukoti Kirsikan päiväsalista. Kuvissa on huomioitu käyttöoikeudet ja tekijänoikeudet. Sisäpihalla ja Kirsikan päiväsalista otetuista kuvissa on huomioitu lisäksi asukkaiden ja henkilökunnan yksilösuoja. Kuvat ovat tarkoituksella jätetty hieman epätarkoiksi, joten henkilöitä on kuvista mahdotonta tunnistaa. (Parkkunen, Vertio, Koskinen-Ollonqvist 2001, 15-16)

8 PROJEKTIN ARVIOINTI JA POHDINTA

Projektimuotoisen opinnäytetyön tekeminen oli kaikin puolin opettavainen kokemus. On hienoa, että sain toteuttaa tämän projektin, sillä koen siitä olevan konkreettista hyötyä niin Linnavuoren palvelukeskuksen tuleville ja nykyisille asukkaille, heidän omaisilleen ja hoitohenkilökunnalle. Nyt kun projekti on valmis, on hyvä katsoa taaksepäin ja nähdä mitkä vaiheet olisin tehnyt toisin.

Aikataulullisesti projekti kesti kauemmin kuin olin suunnitellut. Olin suunnitellut palauttavani valmiin version esitteestä jo keväällä 2011. Projektin arvioinnin, raportoinnin ja päättymisen sekä opinnäytetyön kirjalliseen muotoon saattamisen olin suunnitellut jo syksyille 2011. Aikataulun venymiseen vaikuttivat muun muassa käynnissä olleet harjoittelut ja muut koulutyöt. Toisaalta työskennellessäni itse kesällä 2011 Linnavuoren palvelukodeissa ja hoito-osastolla tulikin käytännön kautta paremmin selville minkälaista tietoa esitteisiin olisi hyvä laittaa ja minkälaista tietoa palvelukeskukseen muuttava asukas ja hänen omaisensa tarvitsevat. Saadessani itse kokea päivän kulun ja käytännön tavat palvelukodeissa ja hoito-osastolla selkiytyi kuva palvelukeskuksen toiminnasta paremmin.

Esitteiden taitto- ja painovaiheessa ilmeni melko paljon ongelmia. Esitteitä taittaessa tulee huomioida monenlaisia asioita, jotta esite saadaan onnistumaan. Taitoin ja tulostin itse lehtiset Word 2010-ohjelmalla. Tulostettujen esitteiden kopiointivaiheessa ilmeni ongelmia esitteissä olevien värien kanssa. Taittaminen ja kopioiminen veivätkin suuresti aikaa projektissa. Näin jälkeempäin miettien olisin säästänyt paljon aikaa ja vaivaa, jos olisin painattanut esitteet kopiointifirmassa.

Projektin suunnittelun ja toteutuksen ajan olen saanut runsaasti kehittävää palautetta ja korjausehdotuksia Linnavuoren palvelukeskuksen palveluesimieheltä, hoito-osaston osastonhoitajalta ja palvelupäälliköltä. Tapasin heidät yhteensä kolme kertaa syksyn 2011 ja kevään 2012 aikana lähiesimiespalavereissa, jolloin yhdessä kävimme esitteen sisältöä läpi. Heidän ehdotustensa pohjalta muutin useasti työssäni lausemuotoja, kappaleita ja esitteiden ulkoasua. Heidän pitkäaikainen kokemuksensa

yhteistyöstä omaisten kanssa oli arvokasta tietoa esitteitä laadittaessa. Heidän avulla sain myös runsaasti esitteeseen hyödyllistä tietoa käytännön asioista palvelukeskuksessa. Lisäksi sain opinnäytetyönohjaajalta hyviä vinkkejä laadulliseen ja luotettavaan esitteiden sisältöön ja ulkoasun toteuttamiseen liittyen.

Asettamani tavoitteet täyttyivät mielestäni hyvin. Esitteistä tuli kattavat, selkeät, helppolukuiset ja ymmärrettävät. Esitteiden tavoitteena oli myös lisätä asukkaiden ja heidän läheistensä tietämystä, turvallisuuden tunnetta ja luottamusta hoitohenkilökuntaa ja palvelukeskuksen toimintaa kohtaan. Kyselyn vastausten perusteella omaiset ovat kaivanneet ”tietopakettia” Linnavuoressa asumisesta. Koska esitteet on luotu omaisille suunnatun kyselyn perusteella, uskon tavoitteiden täyttyneen hyvin. Nyt kun esitteet ovat jaossa, olisi jatkotutkimusaiheena hyvä kerätä palautetta omaisilta ja henkilökunnalta esitteiden onnistuneisuudesta. Jatkoprojektin aiheena voisi myös olla molemmille Linnavuoren tehostetun palveluasumisen yksiköille, Kirsikalle ja Kuunliljalle omat esitteet. Näin molempien palvelukotien päivän kulku, käytännöt ja ympäristö selkiytyisivät entisestään

Vaikka kokonaisuudessaan projektin läpivieminen vaati paljon aikaa ja paneutumista asioihin, näillä resursseilla toteutettuna onnistuivat esitteet mielestäni kuitenkin hyvin. Projektityöskentelyn koin monipuoliseksi ja opettavaiseksi. Aiheensa puolesta myös projektin tekeminen oli myös mielenkiintoista ja hyödyllistä. Yhteistyö projektin tiimoilta Linnavuoren palvelukeskuksen henkilökunnan kanssa sujui moitteettomasti. Toivonkin, että laatimillani esitteillä on Linnavuoren palvelukeskuksessa paljon käyttöä.

LÄHTEET

Aalto, S.& Marjakangas, S. 2008. Ikääntymisen resurssikeskusopas. Kehittyvät vanhuspalvelut julkaisuja 2/2008.

Andersson, S. 2007. Palveluasuntoja ikäihmisille. Helsinki. Valopaino Oy.

Haukka, U., Kivelä, S., Medina, A., Pyykkö, V. & Vehviläinen, S. 2006. Vanhustenhoito. Helsinki. WSOY.

Ikola, R. 2004. Vanhus- ja vammaispalvelut uusien haasteiden edessä. KuntaSuomi 2004-tutkimuksia nro 41. Suomen kuntaliitto.

Kunnat.net 2012. Palvelualueet. Kuntaliitokset. Saatavissa: <http://www.kunnat.net/fi/palvelualueet/kuntaliitokset/Sivut/default.aspx> [Viitattu 8.5.2012.]

Lahtinen, Y.& Laine, J. 2003. Johdanto teoksessa Hjerpe, R., Kangasharju, A. & Vuorento, R. (toim.) Kunnalliset palvelut. Saarijärvi. Gummerus Kirjapaino Oy.

Laine, J. 2003. Pitkäaikaishoidon tehokkuus ja laatu vuosina 2000-2002. Teoksessa Hjerpe, R., Kangasharju, A.& Vuorento, R.(toim.) Kunnalliset palvelut. Saarijärvi. Gummerus Kirjapaino Oy.

Lammi, O. 2009. Vaikuta visuaalisesti! Jyväskylä. WSOYpro Oy.

Nordman, T. 2002. Viestintä terveydenhuollon organisaatiossa. Teoksessa Torkkola, S. (toim.) Terveysviestintä. Helsinki. Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Parkkunen, N., Vertio, H. & Koskinen-Ollonqvist, P. 2001. Terveysaineiston suunnittelun ja arvioinnin opas. Terveiden edistämisen keskuksen julkaisuja 7/2001.

Rauman kaupunki 2009. Rauman kaupungin ikääntymispoliittinen strategia ja palvelurakenteen kehittämisohjelma vuoteen 2012. Saatavissa: http://www.rauma.fi/sosiaali_ja_terveyspalvelut/Sosiaalipalvelut/Vanhuspalvelut/Vanhuspoliittinen_kehittamisohjelma.pdf [Viitattu 2.11.2010]

Rauman kaupunki 2012. Saatavissa: http://www.rauma.fi/sosiaali_ja_terveyspalvelut/Ikaihmiset/default.htm. [Viitattu 10.4.2012]

Ruuska, K. 2008. Pidä projekti hallinnassa. Helsinki: Talemum Media Oy.

Sarvimäki, A., Heimonen, S. & Mäki-Petäjä-Leivonen, A. 2010. Vanhuus ja haavoittuvuus. Helsinki. Edita Prima.

Silfverberg, P. 2007. Ideasta projektiksi. Projektityön käsikirja. Helsinki. Edita.

Sinervo, T. & Taimio, H. 2011. Ikäihmisten asumispalvelujen järjestäminen. Yksityisen ja kunnallisen tuotannon vertailua sekä kokemuksia kilpailuttamisesta. Terveysten ja hyvinvoinninlaitoksen raportti 9/2011.

Sosiaali- ja terveysministeriö 2012. Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta ja iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista. Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2012:x. Saatavissa:

http://www.stm.fi/c/document_library/get_file?folderId=5065240&name=DLFE-19627.pdf [Viitattu 8.5.2012]

Sosiaali- ja terveysministeriö 2010. Kotikunnan voi valita jatkossa vapaammin. Sosiaali- ja terveysministeriön tiedote 428/2010. Saatavissa:

<http://www.stm.fi/tiedotteet/tiedote/-/view/1548454#fi> [Viitattu 12.5.2012]

Torkkola, S., Heikkinen, H. & Tiainen S. 2002. Potilasohjeet ymmärrettäviksi. Opas potilasohjeiden tekijöille. Helsinki. Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Torkkola, S. 2002. Terveysviestintä. Helsinki. Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Vilka, H. & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Jyväskylä. Gummerus Oy.

Voutilainen, P. & Tiikkainen, P. 2008. Gerontologinen hoitotyö. Helsinki. WSOY.

Hei!

Opiskelen Satakunnan Ammattikorkeakoulussa terveydenhoitajaksi ja teen tällä hetkellä opinnäytetyötäni.

Opinnäytetyöni tarkoituksena on lisätä yleistä tietoutta Rauman kaupungin Linnavuoren palvelukeskuksesta. Opinnäytetyöprosessini aikana laatin esitemateriaalia, joka sisältää tietoa palvelukeskuksessa asumisesta, hoidosta ja palveluista. Aineisto on tarkoitettu suunnata kaikille kaukaa ja läheltä hoitoon tuleville asukkaille ja heidän läheisilleen.

Uskon, että teillä, joiden läheinen asuu tällä hetkellä Linnavuoren palvelukeskuksessa, on tärkeää omaan kokemukseen perustuvaa tietoa kyseisestä aiheesta. Pyytäisinkin Teitä ystävällisesti vastaamaan lyhyesti laatiini kysymyksiin, joiden pohjalta Linnavuoren palvelukeskuksen tiedottamista voidaan kehittää.

Vastaukset voitte jättää vieressä olevaan palautuslaatikkoon 16.10.2011 mennessä.

Vastaukset käsitellään nimettöminä ja luottamuksellisesti.

Ajastanne ja vaivannäöstänne kiittäen,

Vilma Yli-Kerttula

Mukavaa syksyn jatkoa!

Millaista tietoa palvelukeskukseen muuttava henkilö ja hänen omaisensa tarvitsevat?

Miten olette itse kokenut saaneenne tietoa Linnavuoren palvelukeskuksesta ja sen toiminnasta?

Miten ja missä toivoisitte palvelukeskuksen toiminnasta tiedotettavan?

PALVELUKOTIEN ESITTEEN SISÄLTÖ:

1. Kansilehti, Tervetuloa Linnavuoren palvelukeskukseen
2. Linnavuoren palvelukeskuksen palvelupäällikön tervehdyssanat
3. Osastojen esittely
4. Asuminen palvelukodeissa; Palvelukotien päiväohjelma
5. Henkilökohtaiset esineet ja tarvikkeet
 - Hoitotarvikkeet ja lääkkeet
 - Huonekalut
 - Vaatteet
 - Muut tarvikkeet ja esineet ja käyttöraha
 - Posti
6. Hoito ja huolenpito palvelukodeissa
 - Henkilökunta
 - Hoitosuunnitelma ja hoitokokoukset
 - Kuntouttava hoitotyö
 - Ruokailu
 - Puhtaus
 - Lääkärin kierrot
 - Laboratorionäytteet ja muut tutkimukset
 - Virikeohjelma
 - Kampaaja ja jalkojenhoito
 - Siivouspalvelut
7. Hoitomaksu
8. Turvallisuus
9. Yhteistyö omaisten kanssa
10. Takasivu, Yhteystiedot

HOITO-OSASTON ESITTEEN SISÄLTÖ:

1. Kansilehti, Tervetuloa Linnavuoren palvelukeskukseen
2. Linnavuoren palvelukeskuksen palvelupäällikön tervehdyssanat
3. Osastojen esittely
4. Asuminen Hoito-osastolla; Hoito-osaston päiväohjelma
5. Henkilökohtaiset esineet ja tarvikkeet
 - Hoitotarvikkeet ja lääkkeet
 - Huonekalut
 - Vaatteet
 - Muut tarvikkeet ja esineet ja käyttöraha
 - Posti
6. Hoito ja huolenpito Hoito-osastolla
 - Henkilökunta
 - Hoitosuunnitelma ja hoitokokoukset
 - Kuntouttava hoitotyö
 - Ruokailu
 - Puhtaus
 - Lääkärin kierrot
 - Laboratorionäytteet ja muut tutkimukset
 - Virikeohjelma
 - Kampaaja ja jalkojenhoito
 - Siivouspalvelut
 - Saattohoito
7. Hoitomaksu
8. Turvallisuus
9. Yhteistyö omaisten kanssa
10. Takasivu, Yhteystiedot

SAMK / Sopimus opinnäytetyön tekemisestä

Opinnäytetyön tekijä: Vilma Yli-Kerttula	Opiskelijanumero: 0701185	Aloituserhmä: HT07PTE
Koulutusohjelma: Hoitotyön koulutusohjelma, terveydenhoitotyön suuntautumisvaihtoehto		
Opinnäytetyötä ohjaavan opettajan nimi, sähköposti, puhelinnumero ja osoite: Marja Flinck, marja.flinck@samk.fi, puh. 044-710 3430		
Toimeksiantaja, yhteyshenkilön nimi, sähköposti, puhelinnumero ja osoite: Linnavuoren Palvelukeskus, Hilla Suurkoivu, hilla.suurkoivu@rauma.fi, puh.044 387 2117.		
Opinnäytetyön nimi: Informaatiolehtinen Linnavuoren Palvelukeskukseen		
Työn etenemisaikataulu: valmis syksyllä 2011 Tarkempi selvitys on sopimuksen liitteenä olevassa hyväksytyssä tutkimus-/projektisuunnitelmassa.		
<p>Vakuutukset. Jos opinnäytetyö tehdään kokonaan tai osittain työsuhteessa palkkaa vastaan, niin toimeksiantajan on laadittava asianmukainen kirjallinen työ sopimus. Työnantaja huolehtii lainmukaisista vakuutuksista, sillä ammattikorkeakoulun vakuutukset eivät kata työsuhteessa tehtävän opinnäytetyön tekijää.</p> <p>Opinnäytetyön kustannukset ja niiden korvaaminen. Opinnäytetyöstä mahdollisesti aiheutuvien kustannusten (ml. Aineiston hankinta, raaka-aineet, matkat, työkorvaus jne.) korvaamisesta sopivat toimeksiantaja ja opiskelija keskenään. Pääsääntöisesti Satakunnan ammattikorkeakoulu ei vastaa yksittäisen opinnäytetyön kustannusten korvaamisesta.</p> <p>Oikeudet opinnäytetyön tuloksiin. Toimeksiantaja saa käyttöoikeuden opinnäytetyön tuloksiin ja niiden kaupalliseen hyödyntämiseen. Opinnäytetyön tekijä on velvollinen raportoimaan opinnäytetyön tulokset toimeksiantajalle.</p> <p>Immateriaalioikeudet. Tekijänoikeus ja muut immateriaalioikeudet opinnäytetyöhön kuuluvat opinnäytetyön tekijälle. Opinnäytetyön tekijä ja toimeksiantaja sopivat erikseen, missä laajuudessa tekijänoikeus tai muut immateriaalioikeudet siirtyvät toimeksiantajalle.</p> <p>Opinnäytetyön ohjaus ja vastuu. Vastuu opinnäytetyön tekemisestä ja tuloksista on opiskelijalla. Ammattikorkeakoulu vastaa työn ohjauksesta, seurannasta ja työn riittävästä laatuasteesta. Ammattikorkeakoulu ei ole taloudellisesti vastuussa työn tuloksista tai aikataulusta. Opinnäytetyön tekijä ei vastaa toimeksiantajalle vahingosta, joka toimeksiantajalle syntyy opinnäytetyön viivästymisestä, ellei erikseen toisin sovita. Toimeksiantaja sitoutuu antamaan opiskelijan käyttöön kaikki opinnäytetyön tekemisessä tarvittavat tiedot ja aineistot sekä ohjaamaan opinnäytetyötä toimeksiantajaorganisaation näkökulmasta. Opiskelija sitoutuu palauttamaan toimeksiantajalle työn aikana saamansa luottamuksellisen aineiston, kun opinnäytetyö on valmistunut, tai kun osapuolet yhdessä toteavat, että yhteistyöedellytyksiä opinnäytetyön loppuun saattamiseksi ei ole.</p> <p>Tulosten julkistaminen ja luottamuksellisuus. Opinnäytetyö on kokonaisuudessaan julkinen. Mikäli opinnäytetyö sisältää liikesalaisuuksia tai muuta julkisuuslaissa salassa pidettäväksi määrättyjä tietoja, on opinnäytetyön raportti laadittava niin, että tietojen luottamuksellisuus säilyy. Tarvittaessa salassa pidettävät tiedot on jätettävä työn tausta-aineistoon. Opinnäytetyö tai sen osia voidaan julkaista myös internetissä sopimalla niistä erikseen. Opinnäytetyön osapuolet (opiskelija, toimeksiantaja ja opettaja) sitoutuvat pitämään salassa kaikki opinnäytetyön tekemisessä ja sitä edeltävissä tai sen jälkeisissä neuvotteluissa esiin tulevat luottamukselliset tiedot ja asiakirjat sekä pidättäytymään käyttämästä hyväkseen toisen osapuolen ilmaisemia luottamuksellisia tietoja ilman erillistä lupaa.</p> <p>Tätä sopimusta koskevat erimielisyydet pyritään ratkaisemaan ensisijaisesti neuvottelemalla osapuolten kesken. Mikäli asiasta ei päästä sopimukseen, erimielisyydet ratkaistaan Satakunnan käräjäoikeudessa.</p> <p>Tätä sopimusta on laadittu 3 kappaletta, yksi kullekin osapuolelle.</p> <p>Satakunnan ammattikorkeakoululla on oikeus käyttää yhteistyöhanketta referenssinä ammattikorkeakoulun työelämäyhteisistä, mukaan lukien SAMKin yhteistyötietokanta, johon voi tehdä hakuja internetissä. Opinnäytetyöstä näkyvät otsikko, organisaatio ja organisaation yhteyshenkilö. Hanketta voidaan lisäksi hyödyntää ammatillisen korkeakoulutuksen tavoitteita edistävällä esim. opetusmateriaalina tai -metodina edellyttäen, ettei hankkeeseen sisältyneiden tietojen luottamuksellisuutta vaaranneta.</p>		
Päiväys: 28.1.2011		
Toimeksiantajan edustajan allekirjoitus, nimi ja nimen selvitys:	Koulutusjohtajan/Toimialajohtajan allekirjoitus ja nimen selvitys:	
 HILLA SUURKOIVU, palvelujohtaja		
Opinnäytetyön tekijän allekirjoitus:		
 Vilma Yli-Kerttula		